

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра соціальної філософії та управління

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від «20» 01 2022 р. № 2

з м Голова НМР *Світлана СУПРУНЕНКО*
д.ч. Сторо

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«Менеджмент»**

для підготовки здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форм навчання)

галузь знань: 07 Управління та адміністрування,
спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»,
статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент» складена на основі освітньо професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» затверджена Вченою радою Університету ДФС України від 26.04.2021 протокол № 5.

Укладач:

А.А. ГРУШЕВА, к.пед.н., доцент, доцент кафедри Менеджменту

Рецензенти:

С.А. СУПРУНЕНКО, к.е.н., доцент кафедри соціальної філософії та управління;

А.А. БОЛДОВА, к.пед.н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків та технологій

Гарант ОП

М.Д. БЕДРИНЕЦЬ, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічних фінансів

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою соціальної філософії та управління, протокол від «28» листопада 2021 року, № 3

В.о. завідувача кафедри

Н.В. Грабовенко, д.н. держ.упр.,
Доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні вченої ради Факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «14» листопада 2021 року, № 3

Голова вченої ради Факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту,

Н.І. ЗИКУН, доктор наук з соціальних комунікацій, доцент

Завідувач сектору науково-методичного забезпечення освітнього процесу

С.В. МЄДНІКОВА

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського рівня) (денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 Управління та адміністрування,
спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
ОПП Фінанси, банківська справа та страхування

Щоб послідовно та цілеспрямовано застосовувати управлінські навички в професійній діяльності недостатньо володіти лише теорією та практикою менеджменту, необхідно мати здатність їх застосовувати в ситуаціях невизначеності й мінливості сучасних реалій, оптимально та ефективно використовуючи свій час.

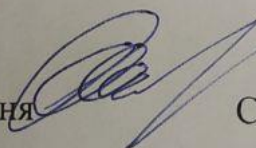
Менеджмент, як наука про управління, не тільки забезпечує теоретико-прикладну складову навчання, а й формує навички особистості майбутнього менеджера, має спрямованість на розвиток професійних, управлінських компетентностей, формування важливих якостей особистості, яка здобуває професійну вищу освіту.

Курс «Менеджмент», спрямовано на вивчення технологій управління, цілепокладання, механізмів досягнення стратегічних планів, мотивації, контролю. З цією метою навчальним планом передбачено лекційні, семінарські, заняття, індивідуально-консультативна, творча, практична та самостійна робота студентів.

Структурно-логічна схема навчальної дисципліни «Менеджмент» відповідає навчально-методичним вимогам, і може бути використана під час професійної підготовки здобувачів в Державному податковому університеті за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Рецензент,

к.е.н., доцент, доцент кафедри
соціальної філософії та управління

Світлана СУПРУНЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського рівня) (денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 Управління та адміністрування,
спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
ОПП Фінанси, банківська справа та страхування,

Одним із важливих напрямків вивчення курсу «Менеджмент» – отримання здобувачами базових знань і практичних навичок з питань теорії та практики управлінських відносин суб'єктів господарювання. Набуття навичок прийняття управлінських рішень, стратегічного планування, організації діяльності, мотивації, управлінського контролю, управління стресами, комунікаціями в управлінні, управлінською ефективністю.

Засвоєння основних положень дисципліни дає можливість здобувачу підготуватись до поглибленого вивчення основних напрямів в управлінській діяльності підприємства, установи, організації. Для цієї мети навчальним планом передбачено лекції, практичні та семінарські заняття, самостійна робота студента, індивідуально-консультативна робота студента під керівництвом викладача.

Структура робочої програми навчальної дисципліни з курсу «Менеджмент» включає план лекційних та семінарських занять, перелік питань для самостійних, творчих завдань, розподіл балів при рейтинговій системі з навчальної дисципліни, критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю, теоретичні питання з курсу «Менеджмент», список рекомендованої літератури.

За структурою і змістом робоча програма навчальної дисципліни відповідає методичним вимогам і може використовуватися в навчальному процесі професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня в Державному податковому університеті.

Рецензент,
к.пед.н.доцент, доцент кафедри фінансових
ринків та технологій

Антоніна БОЛДОВА

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4.
2. Опис навчальної дисципліни.....	5
2.1. Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.....	5
2.2. Результати навчання.....	6
2.3. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.4. Структура навчальної дисципліни.....	6
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями.....	8
4. Критерії оцінювання.....	18
5. Засоби оцінювання.....	25
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	25
7. Рекомендована література.....	27

1. ПЕРЕДМОВА

Однією з головних складових стрімкого зростання економічно-розвинених країн світу стали якісно розроблені та методологічно обґрунтовані системи управління організаціями. Менеджмент є результативним засобом формування ринкових стратегій, залучення інвестицій, впровадження інновацій, здійснення успішної підприємницької діяльності, оптимізації товарної кон'юнктури.

Нині, в умовах стрімких змін в Україні, використання ефективних практик менеджменту є одним з найвпливовіших чинників підвищення якості реформ, тому підвищена увага до професійної підготовки компетентних фахівців у сфері управління є очевидною і актуальною. Ефективна діяльність менеджерів усіх суспільних сфер дасть змогу зменшити трудомісткість управлінських робіт, оптимізувати чисельність апарату, раціонально впливати та контролювати, зосереджуючи зусилля усіх підсистем управління на досягнення загальних цілей.

Метою навчальної дисципліни є формування системи фундаментальних знань з менеджменту, способів, механізмів та інструментарію системного управління організацією, підготовка спеціалістів з фінансів, банківської справи та страхування високого рівня кваліфікації в сфері управління підприємницькими структурами та вироблення необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність на підприємствах.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення сутності, основних понять і категорій менеджменту; складових елементів, етапів, інструментів реалізації та забезпечення взаємозв'язків функцій управління; процесів прийняття і методів обґрунтування управлінських рішень; набуття вмінь ефективно використовувати базові інструменти управління організацією.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес управління.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності формування і функціонування системи управління організацією.

Методи та форми навчання:

- вивчення основних аспектів теми у тісному зв'язку з практикою;
- ігрове (імітаційне) планування діяльності здобувачів вищої освіти на семінарах та практичних заняттях, яке є різновидом рольової гри, що стимулює активність студентів, привчає їх до праці у групі фахівців;
- налагодження міжпредметних зв'язків;
- метод розвитку системного мислення – формування у здобувачів вищої освіти умінь і навичок виявляти взаємозв'язки між окремими факторами проблеми та знаходити оптимальне рішення;
- метод конструктивного навчання – тобто прищеплення здобувачам вищої освіти практичних навичок усунення конкретних помилок на певній ділянці роботи.
- проблемність (у процесі навчання розглядаються проблеми реального життя, пов'язані з інтересами і потребами тих, хто навчається);
- узгодженість та системність цілей навчання;
- орієнтованість на життєвий досвід здобувачів вищої освіти;
- навчання за принципом поступового ускладнення завдань – “від простого – до складного”, “від відомого – до невідомого”.
- націленість на самонавчання (викладач лише допомагає здобувачам вищої освіти вчитися);
- професійний вишкіл (уміння застосовувати на практиці отримані знання є ключовим елементом концепції навчання);
- зворотний зв'язок (здобувачі вищої освіти постійно отримують оцінку своїх зусиль).

Форми навчання: денна і заочна здійснюється у таких формах організації занять: лекції, семінари, індивідуально-консультативна робота, самостійна робота, тестові завдання,

усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні завдання, запитання понятійного апарату тощо.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань: поточний контроль проводиться у вигляді підготовки індивідуальної роботи, написання поточних контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диференційованого заліку.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
Модулів - 2	07 Галузь знань Управління та адміністрування		
Змістових модулів - 3		1-й (скорочена програма)	3-й (скорочена програма)
Загальна кількість годин - 90		Семестр	Семестр
		1-й	5-й
		Лекції	Лекції
		20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	Практичні, семінарські
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування, ОПП Фінанси, банківська справа та страхування;	16 год.	2 год.	
	Лабораторні	Лабораторні	
	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота	Самостійна робота	
	52 год.	82 год.	
Індивід.-консультац. робота	Індивід.-консультац. робота	Індивід.-консультац. робота	
	2 год.	2 год.	
	Форма семестрового контролю: диференційований залік		

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПРН14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити: «Економічна теорія (мікроекономіка)», «Економічна теорія (макроекономіка)», «Маркетинг в банку», «Інвестування», «Грошово-кредитне регулювання», та інші.

Постреквізити: «Місцеві фінанси», «Митна справа», «Фінансовий ринок» та інші.

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для *денної* форми навчання

галузі знань 07 Управління та адміністрування;

спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1,7 залікових кредити (50 год.)						
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи менеджменту та особливості його розвитку						
Т. 1	Поняття і сутність менеджменту	2	1	-	2	5
Т. 2	Розвиток науки управління	1	1	1	4	7
Т. 3	Основи теорії прийняття управлінських рішень	1	1	-	2	4
Т. 4	Методи обґрунтування управлінських рішень	1	1	-	2	4
Т. 5	Імідж менеджера та організації	1	1	-	4	6
Всього по модулю:		6	5	1	14	26
Змістовний модуль 2. Технологія менеджменту						
Т. 6	Планування в організації	1	1	-	4	6
Т. 7	Організація як функція управління	1	1	-	4	6

Т. 8	Мотивація	1	1	-	4	6
Т. 9	Управлінський контроль	1	1	-	4	6
Всього по модулю:		4	4	-	16	24
Форма контролю: контрольна робота						
МОДУЛЬ II = 1,3 заліковий кредит (40 год.)						
Змістовний модуль 3. Соціально – економічні аспекти менеджменту						
Т. 10	Лідерство	2	2	-	4	8
Т. 11	Комунікації в управлінні	2	1	-	4	7
Т. 12	Конфлікти як об'єкт управління	2	2	-	4	8
Т. 13	Теоретичні основи самоменеджменту	2	1	-	4	7
Т. 14	Ефективність менеджменту	2	1	1	6	10
Всього по модулю:		10	7	1	22	40
Разом годин з курсу:		20	16	2	52	90
Форма контролю: контрольна робота						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для заочної форми навчання

галузі знань 07 Управління та адміністрування;

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування,

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1,8 залікових кредити (55 год.)						
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи менеджменту та особливості його розвитку						
Т. 1	Поняття і сутність менеджменту	1	-	-	5	6
Т. 2	Розвиток науки управління	-	-	1	5	6
Т. 3	Основи теорії прийняття управлінських рішень	-	1	-	5	6
Т. 4	Методи обґрунтування управлінських рішень	-	-	-	5	5
Т. 5	Імідж менеджера та організації	-	-	-	5	5
Всього по модулю:		1	1	1	25	28
Змістовний модуль 2. Технологія менеджменту						
Т. 6	Планування в організації	1	-	-	5	6
Т. 7	Організація як функція управління	-	-	-	5	5
Т. 8	Мотивація	-	-	-	10	10
Т. 9	Управлінський контроль	-	-	-	5	5

Всього по модулю:	1	-	-	25	26
Форма контролю: контрольна робота					
МОДУЛЬ II = 1,2 заліковий кредит (35 год.)					
Змістовний модуль 3. Соціально – економічні аспекти менеджменту					
Т. 10	Лідерство	1	-	-	5 6
Т. 11	Комунікації в управлінні	-	1	-	5 6
Т. 12	Конфлікти як об'єкт управління	1	-	-	5 6
Т. 13	Теоретичні основи самоменеджменту	-	-	-	10 10
Т. 14	Ефективність менеджменту	-	-	1	7 8
Всього по модулю:		2	1	1	32 36
Разом годин з курсу:		4	2	2	82 90
Форма контролю: контрольна робота					
Форма підсумкового контролю – диференційований залік					

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1. «Теоретичні основи менеджменту та особливості його розвитку»

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

План лекційного заняття

1. Становлення і сутність управління як науки.
2. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту.
3. Менеджмент як вид професійної діяльності

План семінарського заняття

1. Становлення і сутність управління як науки.
2. Предмет менеджменту.
3. Об'єкт і суб'єкт менеджменту.
4. Менеджмент як вид професійної діяльності

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- 1: Підготувати тези на вільну тему (до 3-х ст).
- 2: Використовуючи матеріали мережі Internet у довільній формі наведіть приклади успішних менеджерів, підприємців, бізнесменів, які риси притаманні кожному з них (професійно-ділові якості, адміністративно-організаційні, соціально-психологічні, моральні). Зробіть порівняльну характеристику західних і вітчизняних менеджерів.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що необхідно розуміти під поняттям «менеджмент» з позиції функціонального підходу?
2. Чи погоджуєтесь ви із визначення менеджменту яке обговорювалося на лекції? Як би ви особисто визначили категорію «менеджмент»?
3. Де переважно застосовується термін «менеджмент»?
4. Як ви думаєте: менеджмент це більшою мірою наука або мистецтво?
5. Які з принципів менеджменту ви можете назвати? Обґрунтуйте їхню роль у процесі управління.
6. Якими законами менеджменту керуються в управлінській діяльності?
7. Які переваги та у чому обмеженість визначення менеджменту як процесу реалізації функції управління ?

8. Чим відрізняються категорії «менеджмент», «управління», «керування», «адміністрування»?
 9. Чи можна розглядати менеджмент як систему (єдине ціле)?
 10. Що є предметом, об'єктом та суб'єктом вивчення курсу менеджменту?
 11. Характерні риси менеджменту як управлінського феномена.
 12. Якими, на вашу думку, якостями повинен бути наділений менеджер?
 13. Чи може менеджер бути підприємцем? Поясніть на прикладі.
 14. На які групи поділяються менеджери організації?
 15. Визначте важливі навички, які допомагають менеджерам досягти успіху.
- Літературні джерела:
 Основна [1;5;6;7;19;21];
 Додаткова [27;26;28;39];
 Міжнародні видання [56;58;60;68].
 Інформаційні ресурси Інтернет [45;48;51;53];

Тема 2. Розвиток науки управління

План лекційного заняття

1. Основні наукові школи менеджменту та їх характеристика
2. Основні наукові підходи в сучасному менеджменті
3. Методи управління
4. Сучасна система поглядів на менеджмент
5. Зарубіжний досвід бізнес – освіти.

План семінарського заняття

1. Основні наукові школи менеджменту.
2. Характеристика основних наукових шкіл менеджменту.
3. Основні наукові підходи в сучасному менеджменті
4. Методи управління.
5. Сучасна система поглядів на менеджмент.
6. Зарубіжний досвід бізнес – освіти.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- 1: Підготувати доповідь на тему: «Значення управлінських концепцій “старих часів” для сьогоденної практики менеджменту»?
- 2: Проаналізуйте яка з національно-культурних моделей менеджменту найбільше підходить для України. Відповідь обґрунтуйте.

План індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготовка презентації про ретроспективу розвитку науки про управління

Перелік питань для самоконтролю

1. У який період історії цивілізації виникла потреба в науці про менеджмент? Що було передумовою цього кроку?
2. В чому сутність класичної теорії? Основні положення школи наукового управління та адміністративної школи .
3. Які принципи розробив Анрі Файоль, основний засновник класичної (адміністративної) школи управління? Скільки функцій менеджменту він виділив?
4. На яких ідеях ґрунтується школа людських відносин? У чому її сутність?
5. Яка з теорій менеджменту і чому, на вашу думку, має найкращі перспективи у майбутньому ?
6. В чому сутність поведінкових наук?
7. Які суттєві відмінності зарубіжних моделей менеджменту?
8. Охарактеризуйте принципи «ідеальної бюрократії» за М.Вебером.
9. Чи мають значення управлінські концепції “старих часів” для сьогоденної практики менеджменту ?

10. В чому відмінність між процесним, системним та ситуаційним підходами менеджменту?

Літературні джерела:
 Основна [1;7;9;12;13;14;17;18;19];
 Додаткова [27,28,29,33];
 Міжнародні видання [53;54;55];
 Інформаційні ресурси Інтернет [39;40;42].

Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень

План лекційного заняття

1. Основи теорії прийняття рішень.
2. Процес прийняття рішень.

План семінарського заняття

1. Основи теорії прийняття рішень.
2. Процес прийняття рішень.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготуйте презентацію по методології прийняття управлінських рішень, які на вашу думку є найефективнішими.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що розуміється під процесом прийняття рішень в теорії управління?
2. На яких припущеннях побудована класична і поведінкова моделі прийняття рішень? Їх відмінності.
3. Що є характерною рисою ірраціональної моделі прийняття рішень?
4. Як Ви розумієте категорії “обмежена раціональність” та “досягнення задоволення”?
5. Що розуміють під управлінськими рішеннями? Які передумови їх прийняття?
6. За якими ознаками класифікують управлінські рішення? Наведіть приклади.
7. Що ви розумієте під оптимізацією управлінських рішень?
8. Які підходи використовують для оптимізації управлінських рішень?
9. З яких етапів складається раціональна технологія прийняття рішення?
10. У якій послідовності здійснюється процес оцінки альтернативних варіантів?

Літературні джерела:
 Основна [2;3;4;5;8;10;18];
 Додаткова [20;31;32];
 Міжнародні видання [56;52;].
 Інформаційні ресурси Інтернет [33;42].

Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень

План лекційного заняття

1. Основні методи і способи прийняття управлінських рішень.
2. Порівняльний аналіз закордонного досвіду в галузі прийняття та забезпечення виконання управлінських рішень.

План семінарського заняття

1. Основні методи прийняття управлінських рішень.
2. Основні способи прийняття управлінських рішень.
3. Порівняльний аналіз закордонного досвіду в галузі прийняття та забезпечення виконання управлінських рішень.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати доповідь на тему: « Особливості прийняття рішень в (назва країни)».

Перелік питань для самоконтролю

1. Які методи творчого пошуку альтернативних варіантів Ви знаєте?
2. За яких умов доцільно використовувати аналітичні методи прийняття управлінських рішень?

3. За яких умов доцільно використовувати статистичні методи та методи математичного програмування?
4. За яких умов доцільно використовувати теоретико-ігрові та експертні методи?
5. Охарактеризуйте індивідуальні методи пошуку альтернативних варіантів прийняття управлінських рішень.
6. Поясніть метод інверсії.
7. Поясніть механізм використання методу “дерево рішень”.
8. Охарактеризуйте груповий метод пошуку альтернативних варіантів прийняття управлінських рішень «мозковий штурм».
9. Охарактеризуйте часовий принцип «Парето» (співвідношення 80:20).
10. Порівняйте міжнародний досвід прийняття управлінських рішень.
Літературні джерела:
Основна [2;3;4;5;8;10;18];
Додаткова [21;28;31;32];
Міжнародні видання [47;50;51];
Інформаційні ресурси Інтернет [37;40;42].

Тема 5. Імідж менеджера та організації

План лекційного заняття

1. Формування іміджу організації
2. Імідж особистості, його види та особливості вдосконалення іміджу менеджера та підприємства.
3. Вплив соціальної відповідальності в менеджменті на імідж організації

План семінарського заняття

1. Формування іміджу організації
2. Імідж особистості,
3. Види іміджу.
4. Особливості вдосконалення іміджу менеджера та підприємства.
3. Вплив соціальної відповідальності в менеджменті на імідж організації

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати тези (до 3-х ст.) на тему: «Соціальна відповідальність в управлінні, як складова формування позитивного іміджу організації».
2. Дати відповіді на питання:
 1. Які напрями вдосконалення іміджу податківця?
 2. Які особливості іміджу податківця?
 3. Ваше ставлення до формування особистого іміджу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Як впливає громадська думка на імідж організації?
2. Паблік релейшнз, як елемент політичної практики.
3. Реклама як засіб створення іміджу.
4. Ознаки та складові іміджу організації.
5. Охарактеризувати види іміджу.
6. Етика сучасного менеджера.
7. Як впливають «брудні» технології або «чорний піар» на імідж організації?
8. Характеристика напрямів вдосконалення іміджу менеджера.
9. Яке значення має зовнішній вигляд на формування іміджу керівника?
10. Вказати особливості формування іміджу менеджера на підприємстві.

Літературні джерела:
Основна [1;2;7;8;10;11;16];
Додаткова [23;32];
Міжнародні видання [47;49;52;54];
Інформаційні ресурси Інтернет [39;40;42].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 6. Планування в організації

План лекційного заняття

1. Сутність планування як функції управління.
2. Складові планів.
3. Методи розробки планів.
4. Процес стратегічного планування.

План семінарського заняття

1. Сутність планування як функції управління.
2. Складові планів.
3. Методи розробки планів.
4. Процес стратегічного планування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- 1: Підготуйте бізнес – план розвитку Вашої майбутньої фірми.
- 2: Дати відповіді на питання:
 1. Які види планування найчастіше розробляють і застосовуються в своїй діяльності організації?
 2. Що є складовими елементами процесу стратегічного планування?
 3. Що слід розуміти під місією організації?

Перелік питань для самоконтролю

1. Що слід розуміти під функцією планування?
2. Які причини зумовлюють необхідність розробки планів різних рівнів?
3. Охарактеризуйте складові планів.
4. Які етапи передбачає процес стратегічного планування?
5. Що є кінцевим результатом стратегічного планування?
6. Що таке стратегія? За якими ознаками класифікують стратегії?
7. Якими критеріями оптимальності необхідно оперувати, вибираючи стратегії?
8. Дайте визначення місії організації. Яка її роль на підприємстві?
9. Яка різниця між метою та завданням?
10. Чи погоджуєтеся Ви з твердженням, що планування та визначення мети - це аналогічні процеси? Поясніть свою точку зору.

Літературні джерела:

Основна [5;6;7;9;12;14;19];

Додаткова [20;32];

Міжнародні видання [46;47;48];

Інформаційні ресурси Інтернет [33;34;39].

Тема 7. Організація як функція управління

План лекційного заняття

1. Сутність, зміст організації як функції та об'єкта управління.
2. Типи організаційних структур
3. Середовище організації
4. Формальні та неформальні організації

План семінарського заняття

1. Сутність, зміст організації як функції управління.
2. Сутність, зміст організації як об'єкта управління.
3. Типи організаційних структур
4. Середовище організації
5. Формальні та неформальні організації

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати доповідь на тему: «Вплив організаційної культури на діяльність менеджера»

2: Дати відповіді на питання:

1. За допомогою чого здійснюється побудова організацій?
2. Яким основним вимогам має відповідати організаційна структура організації?
3. У чому виражається організаційна структура управління тієї чи іншої системи?

Перелік питань для самоконтролю

1. Що слід розуміти під функцією організації?
2. Що слід розуміти під організаційною структурою?
3. Назвіть основні аспекти процесу створення структури управління організацією.
4. На яких категоріях ґрунтується функція організування? Дайте визначення кожній з цих категорій.
5. Які елементи організаційної структури управління ви знаєте?
6. Які фактори впливають на процес формування структури управління?
7. Охарактеризуйте види організаційних структур.
8. Поняття горизонтального розподілу праці
9. Поняття вертикального розподілу праці
10. Охарактеризуйте основні ресурси організації, необхідні для досягнення її цілей.

Літературні джерела:

Основна [3;4;6;10;11];

Додаткова [23;24;29;30;32];

Міжнародні видання [45;55];

Інформаційні ресурси Інтернет [36;38;42].

Тема 8. Мотивація

План лекційного заняття

1. Сутність і поняття функції мотивації.
2. Класифікація теорій мотивації
3. Матеріальне стимулювання праці.

План семінарського заняття

1. Сутність і поняття функції мотивації.
2. Класифікація теорій мотивації
3. Матеріальне стимулювання праці.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати тези (до 3-х ст.) на тему: «Сучасні теорії мотивації праці»

Перелік питань для самоконтролю

1. Як ви розумієте поняття «потреби», «мотивація», «спонукання», «винагорода»?
2. За яким принципом із всієї сукупності теорій мотивації виділено групу теорій змісту мотивації? Що їх об'єднує?
3. Вкажіть етапи мотивування.
4. Які ідеї покладено в основу теорії ієрархії потреб А.Маслоу?
5. У якій послідовності задовольняються потреби людини згідно теорії ERG К. Альдерфера?
6. Які нові ідеї щодо теоретичних засад мотивації запропонував Д.МакКлелланд в теорії набутих потреб ?
7. За якою логікою здійснюється процес мотивації людини згідно теорії сподівань В. Врума?
8. Поясніть механізм мотивації людини за теорією справедливості С.Адамса.
9. На яких елементах мотивації концентрує увагу модель Портера-Лоулера? Як вони взаємопов'язані між собою?
10. Прокоментуйте, як впливають фактори мотивації на практичні дії керівників?

Літературні джерела:
 Основна [4;7;8;10;13;14;16;18];
 Додаткова [29;32];
 Міжнародні видання [44;50;55].
 Інформаційні ресурси Інтернет [36;42].

Тема 9. Управлінський контроль

План лекційного заняття

1. Поняття, зміст і види контролю
2. Процес контролю
3. Ефективність контролю
4. Фінансовий контроль

План семінарського заняття

1. Поняття, зміст і види контролю
2. Процес контролю
3. Ефективність контролю
4. Фінансовий контроль

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

- 1: Підготуйте доповідь на тему: «Ревізія, як метод контролю»
- 2: Дати відповіді на питання:
 1. Що належить до основних завдань контролю?
 2. Які застосовують форми і методи контролю за діяльністю організації?
 3. Назвіть усі виробничі і комерційні процеси які є об'єктом контролю в організації
 - 4: Представити схематично або у формі таблиць: об'єкти контролю; види контролю; етапи контролю.

Перелік питань для самоконтролю

1. В чому сутність та мета функції контролю?
2. За якими ознаками здійснюється класифікація контролю на підприємствах?
3. Які помилки можуть допускати управлінські працівники підприємства під час процесу контролю?
4. Чи існує взаємозв'язок між видами контролю? Наведіть приклад.
5. Охарактеризуйте види контролю.
6. Як впливає функція контролю на мотивацію робітників?
7. Назвіть переваги та недоліки контролюючої функції.
8. Охарактеризуйте комплекс заходів на кожному етапі контролю.
9. Охарактеризуйте стратегічний характер контролю.
10. Охарактеризуйте можливі види поведінки людей під впливом контролю.

Літературні джерела:
 Основна [2;5;6;7;8;9;10;11;14;15;16];
 Додаткова [29;30;31];
 Міжнародні видання [45;46;48;51;55];
 Інформаційні ресурси Інтернет [35;36;38].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 10. Лідерство

План лекційного заняття

1. Емпіричне розуміння лідерства та сутність процесу лідирування
2. Типи керівників. Форми влади.
3. Поведінкові теорії лідирування
4. Ситуаційні теорії лідирування

План семінарського заняття

1. Емпіричне розуміння лідерства.
2. Сутність процесу лідирування.
3. Типи керівників. Форми влади.
4. Поведінкові теорії лідирування.
5. Ситуаційні теорії лідирування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати доповідь про особистість – лідера. В роботі виділити ті якості, які привернули вашу увагу і які на вашу думку варто в собі розвивати.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому сутність теорії лідирування?
2. У чому відмінність між керівником та лідером?
3. Назвати основні якості лідера.
4. Які бувають типи керівників - лідерів?
5. Які основні види стилів керівництва застосовуються в управлінні організаціями?
6. Дати характеристику авторитарному стилю управління.
7. Дати характеристику демократичному стилю управління.
8. Дати характеристику ліберальному стилю управління.
9. Дати характеристику поведінковим теоріям лідирування.
10. Дати характеристику ситуаційним теоріям лідирування.

Літературні джерела:

Основна [2;5;7;8;10;18;19];

Додаткова [27;28;29;32];

Міжнародні видання [46;51;53];

Інформаційні ресурси Інтернет [36;38;40].

Тема 11. Комунікації в управлінні

План лекційного заняття

1. Сутність, види та значення комунікації
2. Основні методи комунікацій, їх класифікація
3. Стель і стратегія міжособових комунікацій
4. Бар'єри ефективної комунікації.
5. Ефективність комунікацій у менеджменті

План семінарського заняття

1. Сутність комунікації.
2. Види та значення комунікації.
3. Основні методи комунікацій, їх класифікація.
4. Стель і стратегія міжособових комунікацій.
5. Бар'єри ефективної комунікації.
6. Ефективність комунікацій у менеджменті.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати доповідь на тему: «Порядок і правила проведення виробничих нарад»
2. Користуючись рекомендованою літературою та конспектом лекцій зобразити тему: «Інформація та комунікації в менеджменті» у схемах та таблицях

Перелік питань для самоконтролю

1. Що розуміють під терміном інформація?
2. Що слід розуміти під терміном комунікація?
3. У яких сферах виникають комунікації? Відповідь продемонструйте на прикладах.
3. Яку основну роль виконують комунікації в менеджменті?
4. Що слід розуміти під комунікаційним процесом?
5. Охарактеризувати етапи комунікаційного процесу.
6. Охарактеризувати основні методи комунікації.

7. Класифікувати невербальні засоби комунікації.
8. Охарактеризувати бар'єри ефективної комунікації.
9. Чому культурні відмінності між відправником і одержувачем відіграють важливу роль в процесі комунікації?
10. Від чого залежить ефективність комунікацій у менеджменті?
Літературні джерела:
Основна [1;2;5;6;19];
Додаткова [23;27;25;27;31];
Міжнародні видання [47;49;53];
Інформаційні ресурси Інтернет [38;42].

Тема 12. Конфлікти як об'єкт управління

План лекційного заняття

1. Сутність конфлікту та його види
2. Причини виникнення конфліктів
3. Стратегія поведінки в конфліктній ситуації
4. Засоби подолання конфліктних ситуацій.

План семінарського заняття

1. Сутність конфлікту та його види.
2. Причини виникнення конфліктів.
3. Стратегія поведінки в конфліктній ситуації.
4. Засоби подолання конфліктних ситуацій.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Користуючись теоретичним матеріалом та своїм життєвим досвідом, назвати 10 найтипівіших причин, які на вашу думку можуть викликати конфліктну ситуацію. Узагальнені результати проранжувати і порівняти з позицією одногрупників та обговорити на семінарському занятті

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке конфлікт? Види конфліктів.
2. Чи пов'язані конфлікти і стреси?
3. Розкрийте сутність міжособових та організаційних способів вирішення конфліктів.
4. Які, на вашу думку, справжні причини стресів?
5. Вкажіть заходи щодо запобігання та усунення стресів.
6. Стиль поведінки в конфліктних ситуаціях
7. Засоби розв'язання конфліктів.
8. Що означає стиль компромісу?
9. Чи можна обійтись без конфліктів?
10. Назвіть ефективні методи попередження конфлікту та напрями виходу із конфліктних ситуацій.
Літературні джерела:
Основна [2;4;5;7;8;13;16;17;18];
Додаткова [20;29;30];
Міжнародні видання [47;51;52];
Інформаційні ресурси Інтернет [36;40].

Тема 13. Теоретичні основи самоменеджменту

План лекційного заняття

1. Загальні положення самоменеджменту
2. Предмет, закони, функції теорії самоменеджменту
3. Сутність самоуправління в життєдіяльності та діяльності

4. Загальна характеристика концепцій самоменеджменту
5. Акмеологічний та валеогічний аспект самоменеджменту

План семінарського заняття

1. Загальні положення самоменеджменту
2. Предмет, закони, функції теорії самоменеджменту
3. Сутність самоуправління в життєдіяльності та діяльності
4. Загальна характеристика концепцій самоменеджменту
5. Акмеологічний та валеогічний аспект самоменеджменту

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати тези на тему: «Суть і характерні ознаки компетентності сучасного фахівця».
2. Назвати основні професійні та особистісні якості випускника вищого навчального закладу, які допоможуть в майбутньому здійснювати ефективну професійну діяльність.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрийте сутність самоменеджменту.
2. Що охоплюють теоретико-методологічні засади самоменеджменту людини?
3. Визначте функції, завдання, структуру, закони і категорії теорії СМ.
4. Проаналізуйте системний зв'язок СМ з іншими дисциплінами.
5. Що є предметом і об'єктом СМ?
6. Проаналізуйте концепції СМ.
7. Проаналізуйте концепції СМ західної культури.
8. Чим відрізняються концепції СМ східної культури?
9. Визначте в загальних рисах власну модель СМ.
10. Охарактеризуйте акмеологічні та валеогічні засади само менеджменту.

Літературні джерела:

Основна [1;4;7;10;16;19];

Додаткова [20;29;31;32];

Міжнародні видання [45;49;53];

Інформаційні ресурси Інтернет [34;35;42].

Тема 14. Ефективність менеджменту

План лекційного заняття

1. Зміст категорії “ефективність управління”
2. Концепції визначення ефективності управління.
3. Підходи до оцінки ефективності управління.
4. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці

План семінарського заняття

1. Зміст категорії “ефективність управління”
2. Концепції визначення ефективності управління.
3. Підходи до оцінки ефективності управління.
4. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготуйте доповідь на тему: «Організаційна культура менеджменту організацій».

План індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати есе на одну із запропонованих тем:
 - Сучасні напрямки розвитку менеджменту.
 - Управління якістю прийняття управлінських рішень в організації.
 - Мотивація і стимулювання персоналу.
 - Концепції лідерства: теорія людських якостей; теорія поведінки лідера. ситуаційний та функціональний підходи.
 - Самоменеджмент – важлива складова успіху управлінської діяльності.

- Тайм-менеджмент – мистецтво планування і управління своїм часом.
- Управління конфліктами та стресами.
- Вплив менеджменту людських ресурсів на державне управління.
- Використання сучасних інформаційних технологій в управлінні персоналом.
- Етичні засади поведінки керівника та працівника організацій.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що слід розуміти під ефективністю управління?
2. Що слід розуміти під результативністю управління?
3. З'ясувати неадекватність термінів "ефект" і "ефективність".
4. Назвати концепції ефективності управління.
5. Назвати підходи до визначення та оцінки ефективності управління.
6. Охарактеризувати напрямки підвищення ефективності управлінської праці
7. Які фактори впливають на підвищення ефективності управлінської праці?
8. Охарактеризувати взаємозв'язок критеріїв часової моделі ефективності.
9. Дати характеристику критеріям короткотермінової ефективності.
10. Чому систематичне просування за службою, вважається важливим стимулом кваліфікаційного зростання управлінського працівника і розвитку його ініціативи?

Літературні джерела:

Основна [2;4;5;7;8;9;105];

Додаткова [22;26;27];

Міжнародні видання [40;41;44];

Інформаційні ресурси Інтернет [35;40].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Методи оцінювання та розподіл балів

Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль знань студентів здійснюється за допомогою:

- експрес-контрольних робіт;
- контрольних робіт;
- оцінки виступів на семінарських заняттях;
- індивідуальних співбесід за результатами пропущених занять;
- оцінкою змістовного модулю в межах залікового кредиту.

Підсумковий контроль проводиться в аудиторії за розкладом в формі диференційованого заліку.

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Менеджмент» (денна форма)

Модулі	Модуль 1-2 - (24 бали)								Контрольний захід № 1,2	Залік - 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1,2	24									
Теми	T.1	T.2	T.3,4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9		
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2	2	2	2	2		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи									
Модулі	Модуль 3 - (26 балів)									
Загальна кількість балів за модулем №3	26								8	

Теми	T.10	T.11	T.12	T.13,14	Комп'ютерне тестування 5 б. Контрольний захід №3 - 3 б		
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Індивідуальна робота	10						

Таблиця 4. 2

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Менеджмент» (заочна форма)

Модулі	Модуль 1-2 - (25 балів)								15	Контрольний захід №1	Залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен)
Загальна кількість балів за модулем №1,2	25											
Теми	T.1	T.2	T.3,4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9				
Відповідь на семінарському занятті	-	10	-	-	--	-	-					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи											
Модулі	Модуль 3 - (25 балів)								5	Комп'ютерне тестування		
Загальна кількість балів за модулем №2	25											
Теми	T.10	T.11	T.12	T.13,14								
Відповідь на семінарських заняттях	-	-	-	-								
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи											
Індивідуальна робота	20											

Поточний контроль Оцінювання семінарських занять спирається на такі критерії: Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 2 бали, максимальна оцінка за семінарські заняття з даного курсу може дорівнювати 24 бали. Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти за індивідуальну роботу становить 10 балів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті (денна форма)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно

	вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.4

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті (заочна форма)

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
7-5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
4-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, допускаючи суттєві неточності, тестові завдання вирішені правильно на 25%.
1-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт. Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 8 балів. Згідно з графіком навчального процесу проміжний контроль проводиться тричі. З цією метою програмний матеріал навчальної дисципліни поділяється на два модулі. Перший модуль охоплює 1-9 теми; другий – 10-14. Проміжний контроль проводиться в аудиторії за розкладом в формі контрольної роботи. На контрольну роботу відводиться дві академічні години. Структура завдання: Варіант включає такі завдання: тести; теоретичні питання та ситуацію. Неявка студента на проміжний контроль за розкладом оцінюється нулем балів. У випадку неявки студента на проміжний контроль з поважних причин (хвороба, транспортні умови тощо), контрольну роботу виконують під час чергової консультації.

Таблиця 4.5

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи(денна форма)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3 (3×1)
Тестовий блок	2 (5×0,4)
Ситуативні завдання	3 (1×3)
Всього	8

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи(заочна форма)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	5 (5×1)
Тестовий блок	5 (5×1)
Ситуативні завдання	5 (1×5)
Всього	15

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (денна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2,5-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1.5-1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0,5-0

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	3,5-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1.5-1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0,5-0

Таблиця 4.8

Критерії оцінювання розв'язування ситуативної задачі (денна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу. При цьому використовував актуальні наукові методи та формули для їх розв'язування та формування належним чином обґрунтованих підсумків.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу, проте не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в повному обсязі розв'язав задачу та не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в розв'язав задачу взагалі та, відповідно, не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	0

Таблиця 4.9

Критерії оцінювання розв'язування ситуативної задачі (заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу. При цьому використовував актуальні наукові методи та формули для їх розв'язування та формування належним чином обґрунтованих підсумків.	5

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі розв'язав задачу, проте не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в повному обсязі розв'язав задачу та не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	2- 1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в розв'язав задачу взагалі та, відповідно, не сформував належним чином обґрунтованих підсумків.	0

Таблиця 4.10

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)(денна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	0,4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	0,2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Таблиця 4.11

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)(заочна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі доповіді/есе та її презентації і оцінюється від 0 до 10 балів (денна форма) і 20 балів (заочна форма).

Таблиця 4.12

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (денна форма)

Кількістьбалів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність написання доповіді, а також підготовка презентації та, відповідно, її захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання доповіді, але без підготовки презентації.
0	Не написання доповіді та презентації.

Таблиця 4.13

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (заочна форма)

Кількістьбалів	Критерії оцінювання
20-15	Послідовність, логічність написання доповіді, а також підготовка презентації та, відповідно, її захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
14-1	Послідовність, логічність написання доповіді, але без підготовки презентації.
0	Не написання доповіді та презентації.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та заліку (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі заліку.

Підсумковий контроль Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового заліку. Варіант включає 3 теоретичні питання з різних тем навчальної дисципліни, тести, ситуація. Відповіді на кожне запитання оцінюються в 10 балів, тести по $10 \times 1 = 10$ б., , ситуація в 10 б.. Максимальна оцінка за залік може дорівнювати 50 балів. До заліку допускаються здобувачі, які набрали не менше 50% - максимально можливих балів на проміжних контрольних роботах, практичних заняттях, тобто 25 балів. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається з оцінок за проміжний контроль, семінарські заняття та заліку. На семінарських заняттях студенти закріплюють теоретичні знання, набуті на лекціях та в результаті самостійної роботи з літературою. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент (проміжний контроль, участь в семінарах та підсумковий контроль) дорівнює 100 балів. Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі заліку. Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100- бальної системи оцінювання, представлено в табл. 8. Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу. Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100- бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання MOODLE (максимально до 5 балів). На КТ виносяться 20 тестових завдань, правильна відповідь оцінюється в 0,25 балів, загальну кількість балів, яку може набрати здобувач – 5 балів

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 4.14

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен
90-100	А	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно
80-89	В	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно	достатній (конструктив но - варіативний)	добре

			виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.		
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Таблиця 4.15

- Таблиця відповідності шкали ЄКТС (за 50-бальною шкалою) національній шкалі оцінювання академічної успішності

Сума балів	Оцінка ЄКТС	За національною шкалою	Критерії оцінювання	Залік
45-50	A	відмінно	Високий (творчий)	зараховано
40-44	B	добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	
35-39	C			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	

25-29	E			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту		

Результат диференційованого заліку це – сума балів, набраних під час вивчення навчальної дисципліни та набраних під час підсумкового контролю.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

5.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка знань студентів з дисципліни передбачає використання таких методів контролю: усне та письмове індивідуальне опитування студентів; обговорення практичних робіт; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; тестування, зокрема на платформі MOODLE; вирішення ситуаційних завдань; поточно-модульний контроль; залік.

6.ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає застосування трьох форм контролю знань здобувачів вищої освіти: поточного, модульного та підсумкового. Поточний контроль здійснюється викладачем під час семінарських занять, за результатами виконаної самостійної роботи, за підсумками змістового модуля. Модульний контроль здійснюється з метою оцінки результатів вивчення певного модуля. Форма модульного контролю – аудиторна письмова контрольна робота. Підсумковий контроль знань студентів проводиться у вигляді письмового диференційованого заліку в кінці вивчення навчальної дисципліни. Його завданням є визначення рівня знань та якості засвоєння всієї навчальної дисципліни, що дає можливість характеризувати ступінь підготовленості здобувача вищої освіти до самостійної роботи у визначеній кваліфікації. Зміст залікової роботи визначається програмою дисципліни.

Перелік питань для поточного та семестрового контролю знань

1. Охарактеризуйте менеджмент як мистецтво.
2. Розкрийте поняття організаційна структура як результат організаційної діяльності.
3. Розкрийте поняття лідерства та форми влади.
4. Розкрийте поняття рівні менеджменту, їх характеристика.
5. Розкрийте сутність менеджменту як системи наукових знань.
6. Розкрийте категорії розподілу праці менеджерів.
7. Охарактеризуйте зовнішнє середовище організації.
8. Охарактеризуйте внутрішнє середовище організації
9. Дайте характеристику «ідеальної бюрократії».
10. Дайте характеристику плануванню робіт в організації.
11. Дайте характеристику класичній теорії організації
12. Розкрийте поведінковий підхід у теорії організації.
13. Розкрийте ситуаційний підхід у теорії організації.
14. Поясніть сутність групування робітників організації.
15. Поясніть сучасні напрямки розвитку науки управління.
16. Поясніть сутність горизонтальної координації.
17. Розкрийте роль та здібність менеджера в організації.
18. Розкрийте сутність делегування та типів повноважень.
19. Розкрийте фактори, що впливають на ефективність діяльності груп в організації.
20. Охарактеризуйте еталонну та експертну владу.

21. Охарактеризуйте методи проектування робіт.
22. Охарактеризуйте неокласичну теорію менеджменту.
23. Охарактеризуйте класичну теорію менеджменту.
24. Охарактеризуйте типи формальних груп.
25. Охарактеризуйте неокласичну теорію менеджменту.
26. Охарактеризуйте процес комунікації, основні етапи та елементи.
27. Охарактеризуйте моделі теорії прийняття рішень.
28. Охарактеризуйте лінійно-функціональну і матричну організаційні структури.
29. Охарактеризуйте лінійну і функціональну організаційну структуру.
30. Охарактеризуйте між особистісні комунікації та її методи.
31. Охарактеризуйте переваги і недоліки різних типів організаційних структур.
32. Охарактеризуйте етапи раціональної технології прийняття рішень.
33. Охарактеризуйте методи обґрунтування управлінських рішень.
34. Охарактеризуйте етапи процесу організаційних змін.
35. Розкрийте сутність та процес організаційних змін.
36. Розкрийте сутність побудови дерева рішень.
37. Розкрийте причини опору організаційним змінам та методи їх подолання.
38. Розкрийте поняття організація як соціальна система та значення людського фактора в управлінні.
39. Розкрийте поняття аргументи “за” і “проти” соціальної відповідальності.
40. Розкрийте сутність та значення соціальної відповідальності.
41. Розкрийте поняття етика менеджера та фактори, що позитивно впливають на неї.
42. Розкрийте поняття, взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і дій працівника в моделі процесу мотивації.
43. Дайте характеристику індивідуальному та груповому прийняттю рішень.
44. Охарактеризуйте кількісні та якісні методи прогнозування.
45. Охарактеризуйте етапи процесу планування.
46. Охарактеризуйте місце та основні елементи системи планування.
47. Поясніть у чому відмінність змістовних і процес них теорій мотивації.
48. Поясніть ситуаційні фактори планування.
49. Розкрийте поняття “мета” в управлінні та класифікуйте цілі організації.
50. Поясніть сутність змістовного підходу до мотивації.
51. Розкрийте зміст основних етапів управління за цілями.
52. Поясніть сутність теорії К. Алдерфера.
53. Розкрийте концепцію управління за цілями.
54. Поясніть сутність теорії “ієрархії потреб” А. Маслоу.
55. Охарактеризуйте рівні та елементи стратегії.
56. Поясніть сутність теорії “мотиваційної гігієни” Ф. Герцберга.
57. Розкрийте поняття, значення та необхідність розробки стратегії.
58. Дайте характеристику внутрішньому аналізу організації.
59. Поясніть сутність процесного підходу до мотивації.
60. Поясніть сутність теорії справедливості С. Адамса.
61. Поясніть сутність теорії “сподівань” В. Врума.
62. Дайте характеристику зовнішньому аналізу організації.
63. Охарактеризуйте методи загально-корпоративної стратегії.
64. Охарактеризуйте модель Портера-Лоулера.
65. Охарактеризуйте SWOT-аналіз.
66. Розкрийте поняття вертикальний поділ праці, повноваження, вплив та влада.
67. Розкрийте основні елементи управлінської роботи.
68. Охарактеризуйте централізовану та децентралізовану організаційні структури.
69. Охарактеризуйте “Теорію Х” і “Теорію Y” Д. Мак-Грегора.
70. Охарактеризуйте тактичні і оперативні плани.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Божидарнік Т.В. Креативний менеджмент: Навчальний посібник/ Божидарнік Т.В., Василик Н.М. Херсон: Олді-плюс, 2014. – 498 с.
2. Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалт-Лозинська Л.О. Основи менеджменту: практикум: Навч. посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2007-524 с.
3. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень [текст]: Навчальний посібник/ В.А. Василенко.- К.: ЦУЛ, 2013. – 420 с.
4. Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент [текст]: навч. посіб./ В.О. Василенко, В.І. Шостка. - К. : ЦУЛ, 2013. - 241с.
5. Иванов А.И., Малявин А.В. Разработка управленческого решения [текст]/ А.И. Иванов, А.М. Малявин. - М.: НОУ МАЗП, ИИК - Калита", 2014. – 256 с.
6. Щекин Г. В. Теория социального управления: Монография. - К.: МАУП, 1996. -С. 321.
7. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці [текст]: / В.Р. Кігель. - К.: ЦУЛ, 2013. - 202 с.
8. Крушельницька О.В. Управління персоналом[текст]: навч. посіб./ О.В. Крушельницька, Д.П. Мельничук. - К.: Кондор, 2013. – 151 с.
9. Маркіна І.А. Менеджмент організації [текст]: навчальний посібник / І.А. Маркіна, Р.І. Біловол, В.А. Власенко: - К.: ЦУЛ, 2013. - 248 с.
10. Менеджмент:Навчальний посібник/ С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.В. Новак , О.П. Гогуля та ін. / За ред. С.І. Михайлова. – К.: НУБіП України, 2013. – 536 с.
11. Менеджмент: теорія і практика: Навчальний посібник/ А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошок, Л.А. Гомба, І.К. Погодаєв, Ю.В. Поканевич, А.В. Семенчик; Заг. Ред.. канд.. екон. наук., проф.. Мошека Г.Є. _ К.:Атака, 2007.- 584 с.
12. Мостенська Т.Л. Менеджмент: підручник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, О.В. Ільєнко. - 2-ге видання. - К.: Кондор, 2012. - 758 с.
13. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене/ Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К.: «Кондор», 2012. – 664 с.
14. Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія і практика : підручник / Р.М. Пушкар, П.Н. Тарнавська. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 486 с.
15. Рульєв В.А. Менеджмент: навчальний посібник /В.А. Рульєв, С.О. Гуткевич. - К.: ЦУЛ, 2011. - 312 с.
16. Самоменеджмент: конспект лекцій/Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара/<https://studfiles.net/preview/2426769/page:2/>
17. Стадник В.В. Менеджмент [Текст]: підручник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. - 2-ге вид., випр., допов. - К.: Академвидав, 2010. - 472 с.
18. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту [Текст]: навчальний посібник/ М.В. Туленков. - К.: Каравела, 2012. - 304 с.
19. Шегда А.В. Основы менеджмента [текст]: учеб. пособие/ А.В. Шегда. - К.: О-во "Знання", КОО, 2013. – 514 с.

Допоміжна:

20. Бірюкова Т.Ф. Болонський імператив підготовки майбутніх менеджерів: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філософ. наук: спец. 09.00.10 “Філософія освіти” / Т.Ф. Бірюкова. – Київ, 2006. – 18 с.
21. Варламов К. И., Карпичев В. С. Личная тектология (самоменеджмент). — М. : Изд-воРАГС, 1993.
22. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
23. Веснин В.Р. Основы менеджмента: учебник.- Москва: Проспект, 2014.- 320 с.
24. Виханский, О. С. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 5-е изд., стер. – М : Магистр : ИНФРА-М, 2014. – 576 с.

25. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник/ Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич.- Львів: Бак, 2001. – 624 с.
26. Грушева А.А. Формування управлінської компетентності бакалаврів економічних спеціальностей у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Алла Андріївна Грушева. – Київ, 2012. – 247 с.
27. Грушенко В. И. Менеджмент: восприятие сущности менеджмента в условиях стратегических изменений : учебное пособие. – Москва : ИНФРА-М, 2014. – 288 с.
28. Ильенкова С.Д. Инновационный менеджмент: учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности «Менеджмент», специальностям экономики и управления /под ред. С.Д. Ильенковой.- 4-е изд., перераб. и доп.- М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2014.- 392 с.
29. Євтушенко Г. І. Шляхи формування професійної компетентності майбутнього менеджера / Г. І. Євтушенко, Л. О. Вітренко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. - 2013. - № 1. - С. 69-78. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2013_1_9.
30. Пилипенко А.А. Менеджмент : навч. посібник / А.А. Пилипенко , С.М. Пилипенко, В.І. Отенко. – Х.: Вид. ХДЕУ, 2002. – 208 с.
31. Колпаков В.М. Само менеджмент: Навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. зал. – К.: ДП «Видавничий дім» «Персонал», 2015. – 490 с.
32. Уроки лидерства Р.Л. Дафт; при уч. П.Лейн; /пер с англ. А.В. Козлова; подр ед проф.. И.В. Андреевой. – М.: Эксмо, 2008. – 480 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

33. Дробітько Н. А. Менеджмент якості проектів / Н. А. Дробітько // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2011. - № 5. - С. 286-291. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2011_5_60.
34. Зарубіжний досвід бізнес-освіти. URL: <https://lektsii.org/11-98398.html>
35. Казанджі А. В. Сутність дефініцій "управління", "менеджмент", "керівництво" та діалектика їх зв'язку / А. В. Казанджі // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2016. - № 1. - С. 254-259. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_1_46.
36. Лисак В. Ю. Менеджмент персоналу підприємств / В. Ю. Лисак, В. В. Ткачук, О. С. Олійник // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 6. - С. 67-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_6_15.
37. Малихіна К.Я. Менеджмент сталого розвитку: профорієнтаційний аспект / К. Я. Малихіна // Ринок праці та зайнятість населення. - 2016. - № 2. - С. 43-47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_2_11
38. Поліщук Є. А. Ризик-менеджмент інвестиційного проекту / Є. А. Поліщук // Формування ринкових відносин в Україні. - 2011. - № 11. - С. 76-80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2011_11_17.
39. Ситніченко В. ISO та менеджмент безперервності бізнесу / В. Ситніченко, Г. Кісельова, Є. Стоякін // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2013. - № 2. - С. 38-44. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ssia_2013_2_12.
40. Ткач О. В. Маркетинговий менеджмент у діяльності підприємств / О. В. Ткач, І. Ф. Баланюк, Ю. С. Копчак, С. І. Баланюк // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2016. - Вип. 1(2). - С. 291-296. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1\(2\)_52](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuec_2016_1(2)_52).
41. Типи організаційних структур. [Електронний ресурс] URL: http://www.djerelo.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3460&Itemid=71
42. Эффективный тайм-менеджмент наоборот. Интернет-блог URL: <http://milliarder.com/blog/>

43. Друкер П.Ф. Задачи менеджмента в XXI веке [текст]/ П.Ф. Друкер. - М.: Вильямс, 2010. – 237 с.
44. Друкер Ф. Рынок: как выйти в лидеры. Практика и принципы: Пер. с англ. - М. 1992.-С. 186.
45. Казначевская, Г. Б. Менеджмент: учебник / Г. Б. Казначевская. – Ростов-н-Дону: Феникс, 2012. – 452 с.
46. Калинин С.И.Тайм-менеджмент: Практикум по управлению временем. — СПб.: Речь, 2016. - 371с.
47. Коротков Э. М. Менеджмент : учебник для бакалавров / Э. М. Коротков. – Москва : Юрайт, 2012. – 640 с.
48. Круи М. Основы риск-менеджмента : учебное пособие для подготовки к экзамену на получение сертификата Associate PRM / М. Круи, Д. Галай, Р. Марк. – Москва : Юрайт, 2014. – 390 с.
49. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури: пер. с англ. – М.: Дело, 1998. – 704 с.
50. Максимцов М.М. Современный менеджмент : учебник / М. М. Максимцов, В. Я. Горфинкель. – Москва : ИНФРА-М, 2014. – 299 с.
51. Санталайнен Т., Э. Воутилайнен, П. Поренне, Й.Х. Ниссинен. Управление по результатам: Пер. с финск./общ. ред. и предисл. Я.А. Лейманна. – М.: Изд. группа «Прогресс», 1993. – 320 с.
52. Тейлор Ф.У. Принципы научного менеджмента. – М.: Контролинг.1991.– 104с.
53. Якокка Ли. Карьера менеджера: Пер. с англ.- М. Прогресс, 1991. – 384 с.
54. Herman S. Notes on freedom // Pfeiffer J.W. and Jones (Eds.) The 1972 annual handbook for group facilities. San Diego. Ca: University Associates, 1992.
55. Owens E. Th Module in “Universitettes Guarteriy”// Universitettes Guarteriy. Higher education and Society. – Vol.25.- Nr.1 – P.20-27.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського рівня) (денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 Управління та адміністрування,
спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
ОПП Фінанси, банківська справа та страхування

Щоб послідовно та цілеспрямовано застосовувати управлінські навички в професійній діяльності недостатньо володіти лише теорією та практикою менеджменту, необхідно мати здатність їх застосовувати в ситуаціях невизначеності й мінливості сучасних реалій, оптимально та ефективно використовуючи свій час.

Менеджмент, як наука про управління, не тільки забезпечує теоретико-прикладну складову навчання, а й формує навички особистості майбутнього менеджера, має спрямованість на розвиток професійних, управлінських компетентностей, формування важливих якостей особистості, яка здобуває професійну вищу освіту.

Курс «Менеджмент», спрямовано на вивчення технологій управління, цілепокладання, механізмів досягнення стратегічних планів, мотивації, контролю. З цією метою навчальним планом передбачено лекційні, семінарські, заняття, індивідуально-консультативна, творча, практична та самостійна робота студентів.

Структурно-логічна схема навчальної дисципліни «Менеджмент» відповідає навчально-методичним вимогам, і може бути використана під час професійної підготовки здобувачів в Державному податковому університеті за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Рецензент,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
соціальної філософії та управління

Світлана СУПРУНЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського рівня) (денної та заочної форм навчання)
галузь знань: 07 Управління та адміністрування,
спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
ОПП Фінанси, банківська справа та страхування,

Одним із важливих напрямків вивчення курсу «Менеджмент» – отримання здобувачами базових знань і практичних навичок з питань теорії та практики управлінських відносин суб'єктів господарювання. Набуття навичок прийняття управлінських рішень, стратегічного планування, організації діяльності, мотивації, управлінського контролю, управління стресами, комунікаціями в управлінні, управлінською ефективністю.

Засвоєння основних положень дисципліни дає можливість здобувачу підготуватись до поглибленого вивчення основних напрямів в управлінській діяльності підприємства, установи, організації. Для цієї мети навчальним планом передбачено лекції, практичні та семінарські заняття, самостійна робота студента, індивідуально-консультативна робота студента під керівництвом викладача.

Структура робочої програми навчальної дисципліни з курсу «Менеджмент» включає план лекційних та семінарських занять, перелік питань для самостійних, творчих завдань, розподіл балів при рейтинговій системі з навчальної дисципліни, критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю, теоретичні питання з курсу «Менеджмент», список рекомендованої літератури.

За структурою і змістом робоча програма навчальної дисципліни відповідає методичним вимогам і може використовуватися в навчальному процесі професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня в Державному податковому університеті.

Рецензент,
к.пед.н.доцент, доцент кафедри фінансових
ринків та технологій

АНТОНІНА Болдова